

Професор Станислав Урбањчик (1909-2001)

Проф. др Станислав Урбањчик, дугогодишњи председник Комисије за проучавање граматичке структуре словенских језика МКС, родио се 27. јула 1909. године. Студирао је пољску и словенску филологију на Јагјелоњском универзитету од 1929. до 1934. године. Докторирао је 1939, а хабилитован је 1945. године. У време Другог светског рата проф. Урбањчик био је логораш у Заксенхаузену и Дахауу. После рата проф. Урбањчик био је професор Торуњског, Познањског и Јагјелоњског универзитета, управник Одељења за лингвистику Пољске академије наука у Кракову, оснивач и директор Института за пољски језик ПАН у Кракову, почасни председник Лингвистичког комитета ПАН. Био је редовни члан Пољске академије наука и почасни доктор универзитета у Салцбургу, Оломоуцу, Познању и Ерлангену.

Проф. Станислав Урбањчик био је председник Комисије за проучавање граматичке структуре словенских језика Међународног славистичког комитета од избора за председника те комисије на заседању Комисије у Београду 1972. године до 2001. године.

Главне области истраживања проф. Урбањчика биле су медијевистика, лексикографија и лексикологија, дијалектологија, ономастика, историја славистике, граматика словенских језика.

Међу најпознатије радове проф. Урбањчика спадају: *Zdania rozproszane wyrazem co w języku polskim* (1939); *Z dawnych stosunków językowych polsko-czeskich, 1. Biblia królowej Zofii a staroczeskie przekłady Pisma Świętego* (1946); *Religia pogańskich Słowian* (1947); *Zarys dialektologii polskiej* (1953. и неколико каснијих издања), *Gramatyka historyczna języka polskiego* (1955); написана у коауторству са З. Клеменсјевичем и Т. Лер-Сплавинским, књига која је имала неколико издања; *Die altpolonische Orthographien des 16. Jahrhunderts* (1983), *Biblia królowej Zofii /szarospatacka/ wraz ze staroczeskim przekładem Biblii, cz. 1* (1965), *cz. 2.* (1967), *cz. 3* (1971), у коауторству с Вл. Кијасом; *Szkice z dziejów języka polskiego* (1968); *Dawni Słowianie: wiara i kult* (1991), *Dwieście lat polskiego językoznawstwa (1751-1950)* (1993) i *Z miłości do wiedzy* (1999).

Библиографија проф. Станислава Урбањчика објављена је у *Opuscula polonoslavica* (1979) и у часопису *Język Polski*, t. LXXIX (1999).

До краја живота проф. Станислав Урбањчик није прекидао уреднички и ауторски рад на речнику старопољског језика, започетом 1953.

Станислав Урбањчик био је такође уредник или један од уредника познатих издања: *Encyklopedia wiedzy o języku polskim* (1978), *Encyklopedia języka polskiego* (1991), *Słowianoznawstwo w okresie międzywojennym 1918-1933* (1989), *Slawistika na przełomie XIX i XX wieku* (1990), заједно с М. Басажем.

Живот Станислава Урбањчика угасио се 23. октобра 2001. године. Наука о словенским језицима и културама изгубила је његовим одласком једног од својих најеминентнијих представника.

